

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут психології

Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія туризму

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Освітня програма: «Філософія»

Спеціальність: 033 «Філософія»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Форма навчання – денна

Затверджено на засіданні кафедри філософії,
соціології та релігієзнавства
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
- 8. Політика навчальної дисципліни**

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціологія туризму
Освітня програма	Філософія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	033 Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	Другий. Перший.
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	d-learn.pro

2. Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціологія туризму» є *сформувати в студентів уявлення про бачення явища масового туризму сучасною соціологією, окреслити зміст найважливіших концепцій соціології туризму, визначити позитивні та негативні чинники впливу туризму на суспільство та окремі спільноти.*

Завдання дисципліни: проаналізувати зміст концепцій Дж.Уррі, Е.Коена, Д.Бурстіна, Д.МакКеннелла, Н.Граберна; визначити специфіку соціологічного підходу до явища туризму; окреслити соціологічний зміст понять «турист» та «туризм»

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*: ключові категорії соціології туризму; зміст найважливіших соціологічних підходів до явища масового туризму; підстави класифікації туристів; фактори, які сприяли появі масового туризму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *вміти*: оцінювати позитивний та негативний соціальний вплив розвитку масового туризму; ідентифікувати соціологічний підхід до туризму у його відмінностях від антропологічного, географічного, економічного тощо; визначати соціальні фактори розвитку туризму; оцінювати туристичну привабливість та туристичний потенціал локацій з точки зору соціологічного знання.

Компетентності

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, здатність працювати в команді.

ЗК 11. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК 12. Здатність діяти на підставі етичних міркувань (мотивів).

СК7. Здатність аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

СК14. Здатність брати участь в інтелектуальних дискусіях на засадах діалогу, відкритості й толерантності.

Програмні результати навчання

РН11. Вміти аналізувати міркування та робити ґрунтовні смислові узагальнення, висновки.

РН12. Вміти викладати власні міркування послідовно, логічно, систематично та аргументовано.

РН13. Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати.

РН15. Мати навички ведення інтелектуальних дискусій на засадах діалогу, відкритості й

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Соціологія туризму як галузь соціології	<p>Розуміти доцільність соціологічного дослідження туризму. Розуміти статус соціології туризму. Розрізняти макросоціологічне та мікросоціологічне тлумачення об'єкта та предмета соціології туризму.</p> <p>Знати ключові поняття соціології туризму: «туризм», «туристична діяльність», «туристична група», «туристична організація».</p> <p>Знати суб'єкти туризму.</p>	<p>Питання до семінарського заняття</p> <p>Праці для розгляду та обговорення на семінарі</p>
2.	Підходи до визначення понять «туризм» і «турист»	<p>Розрізняти критерії соціологічної інтерпретації туризму.</p> <p>Знати дефініцію та класифікацію туристів. Знати класифікацію Е.Коена. Розуміти виміри змістовного опису поняття «туризм». Розрізняти поняття «мандрівник», «відвідувач», «екскурсант», «турист». Знати класифікацію С.Плога.</p> <p>Розуміти фактори появи масового туризму як соціального явища. Знати технічні, політичні, психологічні, економічні, соціальні фактори.</p>	<p>Питання до семінарського заняття</p> <p>Праці для розгляду та обговорення на семінарі</p>
3.	Соціологічні концепції туризму	<p>Усвідомлювати різноманітність підходів до туризму. Знати, що таке антропологія туризму. Знати, що таке географія туризму. Економіка та менеджмент туризму. Знати, що таке статистика туризму. Знати, що таке психологія туризму. Знати, що таке соціологія туризму.</p> <p>Знати найважливіших представників соціології туризму. Розуміти внесок Вальтера Гунцікера.</p> <p>Мати уявлення про соціологію туризму Деніела Бурстіна. Розуміти поняття псевдо-події. Диференціювати туриста та мандрівника.</p> <p>Мати уявлення про критику концепції Д.Бурстіна Діном МакКеннеллом. Розуміти поняття «театралізована (інсценізована) справжність».</p> <p>Знати ідеї Нельсона Граберна та Еріка Коена. Розуміти поняття подорожі як священнодійства.</p>	<p>Питання до семінарського заняття</p> <p>Праці для розгляду та обговорення на семінарі</p>
4.	Концепція «туристичного погляду» Дж.Уррі	<p>Мати уявлення про концепцію стадіальності паломництва Віктора Тернера та її вплив на Дж.Уррі. Розуміти поняття лімінальності.</p> <p>Усвідомлювати особливості туристичного погляду. Знати характеристики туризму як</p>	<p>Питання до семінарського заняття</p> <p>Праці для розгляду та обговорення на семінарі</p>

		соціальної практики. Знати класифікації туристичного погляду та типів туризму за Дж.Уррі. Розрізняти соціальні практики управління туристичним поглядом.	
5.	Соціальний вплив туризму	Розуміти особливості вивчення соціального впливу туризму. Усвідомлювати методологічні труднощі вивчення впливу туризму. Знати економічні, соціальні та екологічні наслідки розвитку туризму. Мати уявлення про негативний вплив туризму.	Питання до семінарського заняття Праці для розгляду та обговорення на семінарі Тести

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарські заняття	50
Тести	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальних робіт	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінарські заняття			10			10			10			10			10			50
Тести														50				50
Всього на тиждень			10			10			10			10		50	10			100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Система дистанційного навчання університету
<ol style="list-style-type: none"> Бауман З. Туристи і бродяги. <i>Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства</i> / Пер. з англ. І. Андрущенко; за наук. ред. М. Винницького. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. С. 64–82. Гайналь Т.О., Даниляк Р.П. Соціологічні класифікації та типології туристів. <i>Збірник центру наукових публікацій «Велес» за матеріалами VI міжнародної науково-практичної конференції 2 частина: «Наука як рушійна антикризова сила», м. Київ: збірник статей (рівень стандарту, академічний рівень)</i>. К.: Центр наукових публікацій, 2019. С.75-78. Горський С.В. Інституалізація соціології туризму. <i>Наукові записки КУТЕП: Збірник наукових праць. Серія: філософські науки</i>. 2010. Вип. 7. С. 70–78. Зайцева М.М. Соціальний аспект туристичної діяльності. <i>Socionпростір: міждисциплінарний електронний збірник наукових праць з соціології та соціальної роботи</i>. 2016. № 5. С. 23–27. 	

5. Зацепіна Н.О. Соціологічні аспекти туризму в сучасній науці. *Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики*. 2012. Вип. 55. С. 191–196.
6. Мілінчук О.В. Еволюція туризму як об'єкта наукових досліджень. *Інтелект XXI*. 2017. №2. С.300–308.
7. Соціологія туризму: Підручник / М.П.Лукашевич, С.М.Мошак, Ф.Ф.Шандор. Київ: Знання, 2015. 303 с.
8. Сухомудь Г.С. Туристичний дискурс та підходи до його аналізу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія»*. 2015. Вип. 55. С. 250–252.
9. Худавердієва В.А. Соціологія туризму: соціально-культурний аспект. *Вісник науки та освіти*. 2022. №3. С.295–312.
10. Худавердієва В.А. Цивілізаційні та прагматичні фактори розвитку туристичного дискурсу: його жанрів та комунікативних дій в екскурсійному дискурсі. *Вісник науки та освіти*. 2022. №5. С.57–76.
11. Яковенко А.К., Дубович Н.В. Турист як об'єкт соціологічної рефлексії: канонічні та інноваційні практики. *Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент*. 2012. Вип.8. С.43–62.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства Вул. Т. Шевченка, 57, Гуманітарний корпус, Факультет психології, каб. 503, телефон: +380342596015; сайт: https://kfsr.pnu.edu.ua/ ; електронна адреса: kfsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Даниляк Ростислав Петрович
Контактна інформація викладача	rostyslav.danylyak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Не допускається передавання паролю до свого облікового запису до системи дистанційного навчання
Пропуски занять (відпрацювання)	Допускається пропуск одного семінарського заняття без відпрацювання. За наявності більшої кількості пропущених семінарських занять або невиконаних тестових завдань необхідно відпрацювати їх шляхом усної відповіді по відповідній темі або написання тесту. Відпрацювання проводяться в межах консультацій (не пізніше одного тижня після пропущеного заняття).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	На період дії військового стану допустиме відхилення від дедлайнів в розумних межах
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідною поведінкою вважається будь-який вид паління в приміщеннях університету, поява в стані наркотичного чи алкогольного сп'яніння, публічна лайка, вияви ксенофобії,

	расизму, інші різновиди нетерпимості.
Додаткові бали	При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – опрацювання джерела.
Неформальна освіта	Студент самостійно обирає джерела для підготовки до семінарських занять (єдиного підручника немає), допускається відхилення від змісту лекційного курсу

Викладач

Даниляк Р.П.